

ABSTRAKT

Univerzita Karlova, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra: Farmaceutická technologie

Školitel: PharmDr. Petra Svačinová, Ph.D.

Posluchač: Jana Hájková

Název diplomové práce: Hodnocení viskoelastických vlastností dvou typů předbobtnalého kukuřičného škrobu s využitím testu stresové relaxace

Tato práce se zabývá studiem viskoelastických vlastností dvou částečně předbobtnalých škrobů Starch 1500® a Lycatab® C a hodnocením pevnosti tablet. V teoretické části je zpracována charakteristika použitých škrobů, kluzných látek a jejich vliv na lisování škrobů. Dále je popsán proces lisování a jeho hodnocení s využitím testu stresové relaxace.

Experimentální část je zaměřena na lisování tablet a hodnocení jejich viskoelastických vlastností a pevnosti. Pro hodnocení viskoelastivity byl použit test stresové relaxace. Tablety byly lisovány silou 13, 15 a 17 kN. Jako kluzné látky byly použity stearan hořečnatý a stearyl fumarát sodný v koncentraci 0,5 % a 1 %. U paramaterů elasticity A_{1-3} a plasticity P_{1-3} se sledovaly rozdíly mezi oběma typy částečně předbobtnalých kukuřičných škrobů, vliv kluzných látek a vliv různých lisovacích sil. Lycatab® C a jeho směsi dosahovaly ve všech třech fázích lisovacího procesu vyšších hodnot parametru A_i a P_i než Starch 1500® a jeho směsi. Rozdíly v hodnotách parametru A_1 a P_1 jsou u obou látek a jejich směsí významné zejména při vyšší lisovací síle. Hodnoty A_2 a P_2 se u Lycatabu® C snižovaly po přidání kluzných látek, ale také s rostoucí lisovací silou. U Starch 1500® parametry A_2 i P_2 klesly u sil 13 a 17 kN a zvýšily se u 15 kN. Vyšší hodnoty se zjistily u stearyl fumarátu sodného. Hodnoty A_3 a P_3 jsou u Lycatabu® C ovlivněny pouze u lisovací síly 15 kN, kde se s přidáním kluzné látky zvyšují. U 17 kN došlo k poklesu hodnot. U Starch 1500® při silách 13 a 17 kN hodnoty A_3 a P_3 po přidání kluzné látky klesly a u 15 kN se hodnoty zvýšily. Vyšší hodnoty se zjistily u stearyl fumarátu sodného. Přidáním kluzných látek se hodnoty radiální pevnosti snížily u obou použitých plniv. Vyšší pevnost mají tablety z Lycatabu® C a jeho směsí. Delší doba míchání snížila pevnost tablet.